

Provincie Noord-Brabant
T.a.v. de formateur, de heer Verhoeve (formateur@brabant.nl)
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Aan: de formateur voor het college van Gedeputeerde Staten
Betreft: Bestuursakkoord Brabant en samenwerking grote steden

Geachte heer Verhoeve,

Of het nu gaat om de woningbouwopgave, externe veiligheid (langs het spoor), vluchtelingen, de energietransitie en klimaatverandering, stikstof en cultuur: Brabant staat voor grote opgaven. De opgaven vragen in toenemende mate om Brabantse overheden die met elkaar samenwerken om tot integrale oplossingen te komen. De grote Brabantse steden reiken graag de hand naar het nieuwe provinciale bestuur om samen te blijven werken aan, en te investeren in, deze grote opgaven en aan de toekomst van Brabant. Sterker nog, de inzet van onze steden op deze opgaven is doorslaggevend voor deze toekomst. Dit doen we graag samen met een provincie die scherpe keuzes maakt en heldere besluiten neemt.

Kracht stedelijk netwerk: steden zijn de motor van Brabantse mozaïekmetropool en samenleving

De grote steden – Breda, Eindhoven, Helmond, 's-Hertogenbosch en Tilburg - zijn de economische, sociale en culturele motor van Brabant. De steden vormen met 41% van het inwoneraantal, 43% van de woningvoorraad en 51% van alle banen in Noord-Brabant een belangrijke schakel in de ontwikkeling van Brabant. Ons aandeel in de Brabantse economie is groot. Niet alleen kwantitatief, maar ook kwalitatief in de vorm van hotspots van onderzoek en innovatie, hoogwaardige technologie en een veelzijdige maakindustrie en ondersteunende logistiek. Niet voor niets vormt Brabant de tweede economie van Nederland en staan we in de top 5 van Europese kennis- en innovatieregio's. Ons stedelijke netwerk is de *backbone* van de Brabantse metropool, ingebed in en goed verbonden met het omringende landelijk gebied: het Brabants mozaïek. We smeden stevige coalities met onze partners rond stedelijke opgaven, die vaak ook betekenis hebben op regionaal, provinciaal en nationaal en internationaal niveau. De kracht van Brabant is de kracht van haar sterke stedelijke netwerk.

Werken als één overheid

Het bestuurlijke speelveld is in beweging. De samenleving vraagt om betekenisvolle keuzes en daadkracht en kijkt daarbij (vaak) naar de overheid. Tegelijk zien we het vertrouwen in het openbaar bestuur afnemen en ligt er de gezamenlijk uitdaging om in verbinding te blijven met onze inwoners. Daarom is samenwerken, als één overheid, ieder vanuit zijn eigen rol, zo belangrijk. Europese samenwerking neemt aan belang toe, waardoor de Europese Unie ook een grotere rol speelt, bijvoorbeeld op het gebied van digitalisering. De rijksoverheid neemt steeds meer regie bij opgaven in het fysieke domein, zoals de woningbouwopgave en de ruimtelijke ordening. De provincies krijgen daarbij een belangrijke rol toebedeeld. Als steden willen we voorkomen dat een nieuwe verantwoordelijkheidsdiscussie de realisatie van deze urgente opgaven in de weg staat. We zien elkaar daarom nadrukkelijk als gelijkwaardige partners die samenwerken aan de gemeenschappelijke opgaven, zoals bij het leggen van de 'ruimtelijke puzzel'. Onze opgaven zijn stevig met elkaar verknoot. We vragen daarom om een actieve provincie die bijdraagt aan de realisatie van de stedelijke agenda's. Naast het inpassen van de nationale belangen gaat het daarbij ook om het versterken van de Brabantse metropool en het mozaïek-landschap en de samenhang daartussen.

Wij zien binnen onze steden en stedelijke regio's belangrijke opgaven op het gebied van water en natuur ('groenblauwe' opgaven), stikstof, energietransitie, klimaat en mobiliteitsvraagstukken, die naadloos overlopen in het landelijk gebied. We hebben als stedelijk en landelijk gebied elkaar veel te bieden, maar zijn ook van elkaar afhankelijk. Vanuit die optiek werken we daarom ook graag samen met de provincie binnen onder meer het Nationaal Programma Landelijk Gebied, maar zetten ook in op het gezamenlijke investeren in het versterken van *groen* en *blauw* in onze steden en de verbinding naar het landelijk gebied. Want de ontwikkelruimte in de steden is mede afhankelijk van de uitdaging om gezamenlijk in de regio's oplossingen te vinden. Als belangrijke uitvoeringspartner maken wij in de nieuwe bestuursperiode graag

concrete afspraken met de provincie over de groenblauwe opgaven en daarmee over het versterken van biodiversiteit en klimaatadaptatie. Wij zien daar als steden een grotere rol voor de provincie weggelegd dan de provincie misschien zelf op dit moment ziet.

Ten slotte willen we in het kader van werken als één overheid ook graag samen optrekken naar Den Haag en Brussel en onze lobbykracht bundelen, bijvoorbeeld op het gebied van externe veiligheid langs het spoor.

Brede welvaart als kompas: balans snelle groei en leefbaarheid

Als centrumsteden in onze stedelijke regio's zien wij de grote maatschappelijke uitdagingen en keuzes die gemaakt moeten worden dagelijks terug bij onze inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven. In de steden worden wij geconfronteerd met stevige problematiek, vanuit de sociale dimensies van vele ontwikkelingen zoals verdichting, verduurzaming en digitalisering. En het vraagt inzet op bestaanszekerheid, gezondheid, leefbaarheid en perspectief voor onze inwoners. Op het gebied van cultuur hebben wij na de vorige provinciale verkiezingen de directe consequenties ervaren van bezuinigingen van de provincie; dit had direct effect op onze culturele instellingen en het culturele aanbod in de steden. Het is van groot belang dat we als steden en provincie samen met het Rijk het culturele aanbod in onze steden op niveau kunnen houden. Samen vormen wij het stelsel.

Ruimtelijk-economische ontwikkelingen zijn dus niet meer los te koppelen van sociaal-economische opgaven en deze moeten echt in samenhang worden opgelost. We willen daarom investeren in de brede welvaart in Brabant en het welzijn van onze inwoners: niet alleen de economische welvaart, maar ook in maatschappelijke en culturele zin.

We willen de komende bestuursperiode met de provincie verder samenwerken om brede welvaart als perspectief en kompas uit te werken; vanuit onze stedelijke verantwoordelijkheid kunnen wij de sociaal-economische component van brede welvaart verder invullen en concretiseren, aanvullend op de ruimtelijk-economische verantwoordelijkheden van de provincie, in het belang van de ontwikkeling van héél Brabant. Dit vormt volgens ons het kader waarbinnen we concrete afspraken met elkaar kunnen maken. We kunnen de gezamenlijke Brabantse opgaven alleen realiseren vanuit het besef dat onze opgaven met elkaar samenhangen.

In de verbinding ligt de kracht

Juist in de verbinding met haar steden kan de provincie haar kracht bewijzen, vanuit inhoud, in relaties en in *governance*. De afgelopen vier jaar hebben wij goed met de provincie samengewerkt om als Brabant Aantrekkelijk, Bereikbaar en Concurrerend, Duurzaam en Gezond te blijven en de topositie van het stedelijk netwerk te versterken (waar zinvol, ook in de lobby naar Rijk en Europa). Daar hebben we samen afspraken over gemaakt, waar we graag op voortbouwen. We vragen om een provincie die scherpe en inhoudelijke keuzes maakt, samen met de steden. Want zonder de steden kan een provinciale agenda niet worden uitgevoerd. Wij continueren dan ook graag het gesprek over effectieve samenwerking, ieder vanuit haar eigen kracht (provincie, regio's, gemeenten); want sámen kunnen we het Brabants mozaïek pas echt de volle kleuren geven. En werken aan een betrouwbare overheid voor alle Brabanders.

Wij verzoeken u de inhoud van deze brief te betrekken bij de totstandkoming van het nieuwe bestuursakkoord van Brabant. Wij hopen dat u daarin de kern van ons aanbod kunt bevestigen:

“De provincie vindt de grote Brabantse steden als motor van de Brabantse samenleving belangrijk; zowel ruimtelijk-economisch als sociaal-maatschappelijk. Daarom blijft de provincie samen optrekken en investeren in de grote opgaven in en om de steden. Het stedelijke netwerk is de drager van de Brabantse metropool. Brede welvaart is het uitgangspunt bij de oplossingen voor deze maatschappelijk opgaven en samen met de steden, waterschappen en (kennis)partners werkt de provincie brede welvaart concreet uit. We bouwen door op bestaande afspraken en werken daarbij opgavegericht en in de verbinding tussen stedelijk én landelijk gebied om het Brabants mozaïek de volle kleuren te geven.”

Wij sturen deze brief namens Breda, Eindhoven, Helmond, 's-Hertogenbosch en Tilburg. Zoals u weet hebben we recent besloten om Oss en Roosendaal uit te nodigen voor toetreding tot BrabantStad. Zij

hebben daar positief op gereageerd. Zij zijn gekend in deze brief en onderschrijven de inhoud. Binnen BrabantStad zullen we de komende periode in wisselende coalities samenwerken, afhankelijk van de betrokkenheid van een stad bij een specifieke opgave.

Met vriendelijke groet,

Paul Depla
Jeroen Dijsselbloem
Elly Blanksma - Van den Heuvel
Jack Mikkers
Theo Weterings

Burgemeester Breda
Burgemeester Eindhoven
Burgemeester Helmond
Burgemeester 's-Hertogenbosch
Burgemeester Tilburg

Namens de burgemeesters,

Lieke Hendrix
Gemeentesecretaris Breda